

מסורת הש"ס

(א) [לעיל ק. וש"נ], (ב) [נסקה לו: וש"נ], (ג) [פי' הדד של צהמה ערוך], (ד) [פסחים עד: כריכות כב.], (ה) [נדב כד:], (ו) [עירובין מו:], (ז) [השגת מוס' ע"ז תמלא לעיל לו.], (ח) [ד"ה אמר רבא וכן במוס' פסחים לו. ד"ה אמר:], (ט) [וע"ע מוס' בי"מ מד. ד"ה מכלל ומוס' מה נג. ד"ה שף].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מכלל וכו' ממירין אותו בשניער בסוף ומשום (ב) ד"ה וממלא וכו' אלא שבסוף חזרה ופלטא:

מוסף רש"י

ותו לא מירי. אין לזון אחר דבר זה (סוכה לו) אין להשיב על כך (יבמות טז. וקדושין כא.) מן ללא לאקשוי מירי (ערוךין קט) אין להקשות על דבר זה (ע"ז כב. טו.) ליכא לטעמי מירי (סנהדרין כט.) אין להקיש דבר זה (שם סו.).

רבינו גרשום

מכלל דר' יהודה סבר אפי' ניער מתחלה כו'. כלומר מדאמר ר' נראין דברי ר' יהודה בהא מכלל דר' יהודה מחמיר טפי ואפי' ניער כו' מכלל דרבנן סברי (א) אפי' ניער בסוף דפלט ואפי' כסה בסוף ולא ניער בתחלה דבלע ואפילו כיהה בסוף ולא כיהה בתחלה מותר כיון דלבסוף נסחט ממנו האיטור קסברי אפשר לסוחטו מותר: רבי יהודה לטעמי מן במינו לא בטיל. כלומר לפי חתיכה עצמה נעשית נבלה ואוסרת כל החתיכות טעם כל החתיכות כולן אלא באותה חתיכה והיא אוסרת חתיכות אחרות ורבנן לטעמייהו דאמרי מן במינו בטיל לפי לא היא אסור עד שיתן טעם בחתיכות כולן: האי מאי אי אמרת בשלמא רבנן דהכא במין ומינו כו' יהודה סבירא להו ובאפשר לסוחטו פליגי

כל הבשר פרק שמיני חולין

קמ"ו

עין משפט
נר מצוה

א מ"י פ"ע מהלכות מכללות אסורות ה' יב סמג לאוין קמא טו"ע מ"ד כ"י 5 סוף פ':
ב מ"י פ"ו מהל' מ"א הלכה ו ועי' בהשגות וזמ"מ סמג לאוין קמא טו"ע מ"ד כ"י עד פ':
בב ג מ"י שם ה' ו 11:

רבינו גרשום (המשך)

היינו דאמר ר' נראין דברי ר' יהודה בהא. כלומר בשלא ניער בתחלה אלא לבסוף (כלומר) דבלע ופלט לבסוף נסחט ממנו האיטור ואפי' רבנן דקסבר נסחט ממנו אסור דרבי אפשר לסוחטו אסור ורבי חכמים בשניער מתחלה ועד סוף דלא בלע ולפיכך צריך שיתן טעם החבל שפלט על החתיכה אחת בכל החתיכות ואם לא נתן טעם בכל החתיכות תאן אמרינן חתיכה עצמה נעשית נבלה דלא היה להן פנאי לבלע איטורא אשר אלא אי אמרת אפשר לסוחטו דברי הכל אסור כלומר דרבנן סבירא להו כו' יהודה דאפשר לסוחטו דאסור רבנן מאן דבר שמיהו לענין אפשר לסוחטו כיון דרבנן כו' יהודה סבירא להו לענין אפשר לסוחטו דאסור (ג) דלא מירי במין ומינו אלא באפשר לסוחטו יהודה נראין דברי ר' יהודה בשלא ניער מתחלה אלא לבסוף ולא נראין דברי ר' יהודה בשניער מתחלה ועד סוף דלא בליעה החתיכה ולא נעשית חתיכה של נבלה והיא רבנן דלא פליגי באפשר לסוחטו אלא ודאי חכמים בהא: הבחל קורעו ומוציא את חבלו. כלומר לענין ביטול בפני עצמו:

(א) ל"ל אפי' ניער בסוף ולא מתחלה או כיהה בסוף ולא כיהה מתחלה אף דכבר נלע מתחלה מותר כיון דלבסוף וכו'. (ב) נמלא דל"ל ולא מירי אלא במין ממנו ולא באפשר לסוחטו.

ופרכינן מכלל דר' יהודה סבר כי ניער כו'. נמי אסירי מדמקאמר רואה אני דברי ר' יהודה בשלא ניער בתחלה אבל איני רואה את מה שהוא אסור אף בשניער מכלל דאיהו אף בשניער אסור מדלא קמני אמר רבי לא אמר ר' יהודה אלא בשלא ניער: הא לא נלע. חתיכה

נראין דברי ר' יהודה ואין נראין מבעיא ליה. תימה לימא דכ"ע מין צמינו לא צטיל וה"ק נראין דברי ר' יהודה לחכמים בשלא ניער בתחלה אלא בסוף שחכמים לא נחלקו עליו אלא כשניער מתחלה ועד סוף דכי האי גוונא משני לעיל בפרק קמא (דף ג.) גבי אכדו לו גדייו ומרגנוליו

ובפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף עט.) גבי צור ושזבך וצמחה דוכמין ויש לומר דלא קאמר אלא היכא דלא אפשר ליה למימר צענין אחרי: ה"ל קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו. פירש צקונטרס צמס' כרימות (דף כג.) מוקי לה בלז עוף דאין צדמו כוית אבל צהמה חייב כרת אם לא קרעו לאחר צולע ואי אפשר לומר כן דצהדיא אמרינן צקונטרס רבה (נמוט דף כה.) דס שצטלו אינו עובר עליו אם אכלו והא דמוקי לה צפ' דס שטיטה (כרימות דף כג.) בלז עוף משום דכלל ענין קמני מתימין דאינו עובר עליו צין חי צין מצושל ומה שפירש צקונטרס דבשר הלז אינו נאסר שהלז חלק הוא ואינו צולע דהיינו צמס' פסחים (דף עז.) שאני לז דשעי צמס' ר"ת דאין לנסמן על זה לעשות מעשה דחייבה צעלמא הוא צפ' כי"ד לולין (פסחים דף עד:) דהוה צעי למיפשט מיניה דאמרינן כצולעו כן פולטו מדקמני קורעו לאחר צשולו ודמי לז שאני לז דשעי אבל למאי דמסיק כצולעו כן פולטו תו לא אמרי' דשעי ולא בלע וקורעו חלו לא צשולו היינו לאחר ללייתו דשיין ציה כצולעו כן פולטו שהדס נופל לחוץ אבל צקדרה אסור ולא אמרינן דשעי ולא בלע:

אפי' ניער מתחלה כו'. כלומר מדאמר ר' נראין דברי ר' יהודה בהא מכלל דר' יהודה מחמיר טפי ואפי' ניער כו' מכלל דרבנן סברי (א) אפי' ניער בסוף דפלט ואפי' כסה בסוף ולא ניער בתחלה דבלע ואפילו כיהה בסוף ולא כיהה בתחלה מותר כיון דלבסוף נסחט ממנו האיטור קסברי אפשר לסוחטו מותר: רבי יהודה לטעמי מן במינו לא בטיל. כלומר לפי חתיכה עצמה נעשית נבלה ואוסרת כל החתיכות טעם כל החתיכות כולן אלא באותה חתיכה והיא אוסרת חתיכות אחרות ורבנן לטעמייהו דאמרי מן במינו בטיל לפי לא היא אסור עד שיתן טעם בחתיכות כולן: האי מאי אי אמרת בשלמא רבנן דהכא במין ומינו כו' יהודה סבירא להו ובאפשר לסוחטו פליגי

מכלל דר' יהודה סבר כי ניער מתחלה ועד סוף וכסה מתחלה ועד סוף אסור אמאי הא לא בלע כלל אימא לא ניער יפה יפה ולא כסה יפה יפה אמר מר ודברי חכמים כשניער וכסה מאי ניער ומאי כסה אילימא ניער בסוף ולא ניער בתחלה וכסה בסוף ולא כסה בתחלה האמרת נראין דברי ר' יהודה בהא אלא ניער מתחלה ועד סוף וכסה מתחלה ועד סוף מכלל דרבנן סברי ניער בסוף ולא ניער בתחלה כסה בסוף ולא כסה בתחלה מותר אלמא קסברי אפשר לסוחטו מותר א"ל רב אחא מדיפתי לרבינא מומאי דבאפשר לסוחטו פליגי דלמא אפשר לסוחטו דברי הכל אסור והכא במין במינו קא מיפלגי ורבי יהודה לטעמיה (ב) דאמר מין במינו לא בטיל ורבנן לטעמייהו דאמרי מין במינו בטיל האי מאי אי אמרת בשלמא דרבנן במין במינו הכא כרבי יהודה סבירא להו ובאפשר לסוחטו פליגי היינו דקאמר רבי נראין דברי רבי יהודה בהא ודברי חכמים בהא אלא אי אמרת אפשר לסוחטו דברי הכל אסור והכא במין במינו קמיפלגי האי נראין דברי ר' יהודה ואין נראין מבעיא ליה: ותו לא מירי: מ"תנ"ג^א הבחל קורעו ומוציא את חלבו לא קרעו אינו עובר עליו^ב ה"ל קורעו ומוציא את דמו י"ל קרעו אינו עובר עליו: גמ' אמר

אפי' ניער בסוף ולא מתחלה או כיהה בסוף ולא כיהה מתחלה אף דכבר נלע מתחלה מותר כיון דלבסוף וכו'. (ב) נמלא דל"ל ולא מירי אלא במין ממנו ולא באפשר לסוחטו.